

14.12.2021

FinELib-konsortion ohjausryhmän kokous 14.12.2021

Aika	14.12.2021 klo 9-12
Paikka	Zoom-etäkokous
Jäsenet	Paula Eerola, vararehtori, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto (pj) (saapui klo 9:05) Jyrki Hakapää, johtava tiedeasiantuntija, Suomen Akatemia Tommi Harju, kirjastonjohtaja, Taideyliopisto Katja Hilska-Keinänen, ryhmäpäällikkö, Suomen ympäristökeskus Kristiina Hormia-Poutanen, johtaja, kirjastoverkkopalvelut, Kansalliskirjasto Salla Huttunen, vararehtori, Haaga-Helia Jussi Kaurola, pääjohtaja, varapuheenjohtaja, Ilmatieteen laitos (pj 9-9:05) Laura Kitti, projektikeskuksen päällikkö, Luonnonvarakeskus (poistui klo 11) Mikael Laakso, Associate Professor, Hanken Sinikka Luokkanen, tietopalvelupäällikkö, Hämeen ammattikorkeakoulu Ossi Naukkarinen, vararehtori, Aalto-yliopisto Virva Nousiainen-Hiiri, kirjastoverkon yhteisten palveluiden päällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto Susanna Parikka, kirjastonjohtaja, Lapin yliopisto Pekka Uotila, päällikkö, korkeakoulun tieto- ja julkaisupalvelut, XAMK
Poissa	Kalle-Antti Suominen, vararehtori, Turun yliopisto Hanna Martikainen, palvelupäällikkö, Jyväskylän kaupunginkirjasto
Esittelijät	Arja Tuuliniemi, palvelupäällikkö, FinELib, Kansalliskirjasto Terhi Manninen, hankinta-asiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto Paula Mikkonen, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto Timo Vilén, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto
Sihteeri	Paula Mikkonen, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto Laura Lipponen, koulutussihteeri, Kansalliskirjasto (kyselyt)

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

2. Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Ohjausryhmä on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

14.12.2021

Esitys: Puheenjohtaja toteaa osallistujat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Kokous on päätösvaltainen.

3. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

4. Edellisen kokouksen hyväksytty pöytäkirja

Merkittiin tiedoksi edellisen kokouksen 13.10.2021 pöytäkirja ([FinELib-konsortion ohjausryhmän kokous 13.10.2021](#) (pdf))

ILMOITUSASIAT

5. Ajankohtaiset asiat, 10 min.

- KK:n johtokunta hyväksyi ohjausryhmän säännöt ja täydennyksen kokoonpanoon ([Kansalliskirjaston johtokunna kokous 3/2021](#) (pdf))
- [Ohjausryhmän vuosikello](#)

Esitys: Merkittiin tiedoksi ajankohtaiset asiat.

PÄÄTÖSASIAT

6. Syksyn aineistoneuvottelut: hinnoittelumallit, 30 min

(Arja Tuuliniemi, liite 1)

FinELib-konsortio on luopunut vanhasta kustannustenjakomallista, jossa kustannusten jako perustui käyttäjämääriin ja käyttötilastoihin (OR 1/2021). FinELibin kustannustenjakomallityöryhmä ei myöskään löytänyt uutta mallia, jota voitaisiin soveltaa kaikkiin lehtipaketteihin. Vanha kustannustenjakomalli oli käytössä neljässä aineistossa (Emerald, Sage, Springer, Wiley).

FinELib-konsortio on neuvotellut syksyn aikana kolmesta aineistosta (ACM, CellPress ja Wiley), joissa kustantajat antavat konsortiolle mahdollisuuden vaikuttaa hinnoittelumalliin ja/tai tilaajakohtaisiin hintoihin.

Esitys: Päätetään esityksen mukaisesti.

14.12.2021

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti ACM:n ja Cell Pressin osalta. Päätettiin hylätä Wileyn tarjous kaudelle 2022–2024 ja jatkaa nykyisellä sopimuksella vuoden 2022 loppuun asti.

7. FinELib-konsortion palveluvision strategiset painopisteet: Monipuolinen ja ketterä aineistohankinta – Aineistovalinnan uudistaminen -projekti, 20 min

(Terhi Manninen, liite 2)

Aineistovalinnan uudistaminen -projektissa on työstetty tapoja nopeuttaa ja joustavoittaa uusien aineistojen valintaprosessia, saada konsortiohankinnan piiriin uudentyyppisiä aineistoja sekä uusien aineistojen valintaan ja tarjontaan liittyvän viestinnän ja tiedonkulun kehittämistä. Projektin raportti liitteenä on 2.

Esitys:

Työryhmä esittää nykyiseen aineistohankintaprosessiin seuraavia muutoksia:

- aineistoja voi ehdottaa ja äänestää läpi vuoden
- äänestystilanne tarkistetaan kahdesti vuodessa ja lisäksi, mikäli joku aineisto on kerännyt merkittävästi ääniä
- neuvotteluja voidaan käynnistää missä vaiheessa vuotta tahansa (resursseista riippuen) ja ensimmäinen sopimus voi alkaa kesken vuoden

Lisäksi työryhmä esittää, että FinELib-toimisto perustaa keskustelualueen konsortion jäsenille aineistohankintaan liittyvien tietojen vaihtoa varten ja että tarvittaessa käytetään ad hoc- työryhmätyöskentelyä tietojen keräämiseen. Molemmat tukevat sekä konsortiohankintaa että konsortion jäsenten suoraa aineistohankintaa. Uudistettu prosessi ja keskustelualue on tarkoitus ottaa käyttöön ensi vuoden alkupuolella. Uudistuksista kerätään kokemuksia. Tarvittaessa työryhmässä arvioidaan tarve muutoksille.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Tauko 15 min

Keskusteluasiat

8. FinELib-konsortion palveluvision

8.1. FinELib-konsortion palveluvision strategiset painopisteet: avoimet julkaisut – FullOA-projekti, 20 min

(Timo Vilén, liite 3)

14.12.2021

FinELib-konsortion FulIOA-projekti alkoi vuonna 2019. Projektin tavoitteena oli perehtyä FulIOA-palveluihin ja infrastruktuureihin ja tutkia mikä rooli konsortiolla voisi olla näissä palveluissa. Projektiryhmänä toimi konsortion jäsenistä ja FinELib-toimiston henkilökunnasta koostuva ryhmä.

Esitys:

Timo Vilén esittelee FulIOA-projektin työtä. Keskustellaan projektista.

Keskustelu: Keskustelussa nousi esiin kysymys FinELibin roolista kotimaisten ja pienten kustantajien aseman turvaamisessa. Lisäksi pidettiin tärkeänä, että kustantajien kulurakenteesta saataisiin tietoa neuvottelujen tueksi.

8.2. FinELib-konsortion palveluvision strategiset painopisteet: toimenpideohjelma, 80 min

(Arja Tuuliniemi, liite 4)

FinELib-konsortion palveluvision "Avoimuus ja yhteistyö suomalaisen tutkimuksen ja oppimisen menestystekijänä" toimenpideohjelman luonnos sisältää toimenpiteet, joilla palveluvision toteutusta konsortiossa toteutetaan vuosina 2021–2025. Toimenpideohjelmaan on koottu konsortiolta saatu palaute.

Esitys:

Ohjausryhmä ottaa kantaa toimenpiteisiin, niiden toteuttamiseen sekä aikatauluihin. Ohjausryhmän kommenttien perusteella muokattu toimenpideohjelma käsitellään ohjausryhmän seuraavassa kokouksessa (maaliskuu 2022).

Keskustelu: Todettiin, että toimenpideohjelmassa tulisi näkyä, mikä on jatkuvaa työtä, mitkä toteutetaan hankkeina. Näin voidaan paremmin tunnistaa aikataulut ja roolit. Toimenpideohjelmaa toivottiin muokattavan strategisempaan suuntaan. Pidettiin tärkeänä käydä keskustelua siitä, millaisia palveluita konsortio tarjoaa transformatiivisten sopimusten jälkeen. Todettiin, että datan analysointi auttaa päätöksenteossa.

Muut asiat

9. Seuraava kokous

Ohjausryhmän seuraava kokous järjestetään läsnäkokouksena 18.3.2022.

14.12.2021

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.57.

Litteet

- Liite 1. Syksyn aineistoneuvottelut: ACM, CellPress, Wiley
- Liite 2. Aineistovalinnan uudistaminen -projektin raportti
- Liite 3. FullOA-projekti
- Liite 4: FinELibin palveluvision toimenpideohjelma